

TALOUSARVIOALOITE 342/2005 vp

Määrärahan osoittaminen toimeentulotuen korottamiseen ja toimeentulotuen asumiskulujen omavastuun budjettiperusteiseen poistamiseen 1.1.2006 lukien

Eduskunnalle

Toimeentulotukea leikattiin viime hallituskauden aikana n. 150 milj. mk luomalla toimeentulotukeen 7 prosentin asumiskulujen omavastuuosuus (joka on lisännyt asunnottomien määrää) sekä lapsinormeja leikkaamalla. Erityisesti yksinhuoltajaperheet ovat ajautuneet taloudellisiin vaikeuksiin. Toimeentulotukiasiakkaiden määrä on pysynyt korkealla, noin yli 400 000 tuen saajassa. Olisikin perusteltua nostaa toimeentulotuen perusnormia, jotta käteen jäävä yhden henkilön ruokaan käytettävä euromäärä olisi vähän korkeampi kuin nyt eli n. 5,5 euroa/päivä. Lisäksi vielä toimeentulotukea saavat lapsiperheet joutuvat ikään kuin "syömään" perheen saamat lapsilisät, koska lapsilisät lasketaan toimeentulotuen tuloiksi. Vuoden 2004 budjetissa lapsilisiin tuli 10 euron korotus: ensimmäisestä lapsesta saa lapsilisää 100 euroa kuukaudessa. Myös yksinhuoltajalisään tuli 3 euron korotus. Toimeentulotuen normilaskelma taas aiheuttaa sen, että lapsilisien korotukset eivät kohdennu toimeentulotukea saaville perheille.

Vuoden 2005 budjettiesityksessä on esitys toimeentulotuen asumiskulujen 7 prosentin omavastuun poistamisesta 1.9.2006. Jotta toimeentulotukea saavien perheiden taloudellinen tilanne parantuisi, on perusteltua esittää asumiskulujen 7 prosentin omavastuun poistamisen aikaistamista siten, että se tulee voimaan jo 1.1.2006.

Tutkijoiden mukaan arviolta 28 prosenttia suomalaisista luokituu köyhiksi, ja huolimatta

työllisyyden hienoisesta parantumisesta osa suomalaisista joutuu muiden tulojen pienuuden takia turvautumaan toimeentulotukeen, joten toimeentulotuen perusnormin korotus olisi paikallaan.

Kun siirryttiin suppeasta toimeentulotuesta ns. toimeentulotuen laajaan perusosaan, ei ns. ruokavaliolisää enää ole ollut toimeentulotukinormissa. Tämän ruokavaliolisän palauttaminen on terveystaloudellisesti perusteltua.

Toimeentulotukeen ei tule suurtakaan korotusta indeksitarkistuksen yhteydessä, koska alkoholin hintaa alennettiin vuoden 2004 budjetissa ja nimenomaan tämä muuttaja on vaikuttanut suuresti toimeentulotuen kansaneläkeindeksitarkistukseen, joka oli vuonna 2005 vain 0,4 prosenttia. Koska toimeentulotuki on sidottu kansaneläkeindeksiin, tämä osaltaan vaikuttaa siihen, että tuloerot entisestään kasvavat. Pienimpiin etuisuuksiin, kuten toimeentulotukeen ja työmarkkinatukeen, tulee matala indeksikorotus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 33.32.30 lisäyksenä 80 000 000 euroa toimeentulotuen perusosan korottamiseen ja asumiskulujen 7 prosentin omavastuun budjettiperusteiseen poistamiseen 1.1.2006 lukien.

TAA 342/2005 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Marjaana Koskinen /sd
Virpa Puisto /sd
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Paula Risikko /kok
Leena Rauhala /kd

Aila Paloniemi /kesk
Erkki Virtanen /vas
Jukka Roos /sd
Janina Andersson /vihr
Esa Lahtela /sd